

V. a.

Pärnumaa Põllumeeste Esitus ja
Noorte esitus paluvad Teid osa võtta

Pärnumaa põllumeeste noorte- ja põllumajan- duse päevast

Pärnus, 27. augustil 1933. a. Ametnikkude Klubi
ruumides kell 4 p. l.

P Ä E V A K O R D :

1. Juhatuse valimine.
2. Kõned: Peasekrdtär **H. Oiderman**,
Riigikoguliige **M. Hansen**,
Maavalitsuse abiesimees **J. Land**
ja teised.
3. Läbirääkimised.

Peale läbirääkimiste on korraldatud ühine tee-
laud ja lõpuks noorematele tants.

Kutse kaasavõtmine tarvilik.

Pärnumaa Põllumeeste Esitus
ja Noorte Esitus.

Tartu Ülikooli Raamatukogu

ARHIIVKOGU

Pärnuna Põllumeeste Ehitus ja Noorte ehitus paluvad Teid osa võtta

Pärnuna põllumeeste noorte- ja põllumajanduse päevast

Trükitöö.

Päevast 27. augustil 1933 a. Ametnikkude Klubi ruumides kell 4 p. l.

V. a.

P Ä E V A K O R D :

1. Juhatus valimine.

2. Päevast: Peasekretär H. Oiderman, Riidkogu liige M. Hansen, Maavalitsuse abiesimees J. Land ja teised.

3. Läbirääkimised.

Pease läbirääkimiste on korraldatud õhine teatav ja lõpuks noortele teatav. Kuuse kaasaõtmise tarvis.

Pärnuna Põllumeeste Ehitus ja Noorte Ehitus
r Oikooi Raamatukogu
A L I I V K O G U

**Põllumeeste kogude ja
Põllum., asunik. ning
väikemaapidajate Pär-
numaa keskkorraldus**

Pärnus, Rüütli 47.

Telefon 323. Postk. 27.

**Lugupeetud põllumeeste ühise
erakonna usaldusmees!**

21., 22. ja 23. mail on viienda riigikogu vali-
mised. Neil valimistel otsustatakse, kas järgmise
kolme aasta jooksul peab riiki juhitama maarahva-
põlluharijate vajaduste kohaselt või linnarahva tarvi-
duste järele. Põllumeeste ühise erakonna võit oleneb
aga kõigepealt põlluharija rahva elavast valimistest
osavõtust. Selles asjas on Teil, lugupeetud usaldus-
mees, väga suured kaasaitamise võimalused. Era-
konna keskkorraldus on Teile tänulik kõigi senise
tubli kaastöö eest, kuid palume Teid veel, eeloleval
valimiste päeval Teil kõige suuremat ja raskemat
kaastööd — **tehke kõik, et põllumeeste
ühise erakonna poolehoidjad viimaseni
valimistele tuleksid.** Võtke aluseks Teile va-
rem saadetud juhtnööre.

Vähemalt 20% hääli juure võita igas valimis-
ringkonnas kui varem kokku oli, on pea kõikjal
võimalik, endise loiu osavõtu tõttu.

Jääme lootma Teie lahkele kaastööle, Teid
täna

**Pärnumaa põllumeeste kogude ja
põllum., koonduse as. ja väike-
maapidajate keskkorraldus.**

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Trükitöö.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugele üle 10 a. kestnud visa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamise ja maapidajate majanduslikkude huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste hindade tervenemiseks teede leidmine. On ju kõigile päevaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vaevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldama — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaaspõllumees, meie allakirjutanud põllumeeste kogud meelde seda, et Teile tingimata valimiste päeval valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidaateerivad isikud, kes keda eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Ärge uskuge maksudega kollitamisi,** sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „Põllumeeste, asunikkude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvi kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa.** Kahjuks on ka asunikkude koondus end võitluses koda vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele, **sest nende waldade wiisi tehtud nimekirjad ei vii küll ühtki kandidaati põllutöökotta, vaid on ainult teistele hääle kogumiseks.**

R26

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketalude kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehrman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealsed kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Koja vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on: **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenud pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamistele, äärmine kokkuhoid põllutöökoja kuludes**, andku iga põllumees oma hää!

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvisid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekiri meie ringkonnas on järgmine (kuid igaüks võib valida seda nimekirja 17. hulgast, mis talle rohkem meeldib):

1. **Veisson, Jaan.** Pornuse v. Luusepa t.
2. **Ihr, Jaan.** Abja v. Sukka t.
3. **Sapas, Ants.** U.-Kariste v. Rabi t.
4. **Noop, Juhan.** V.-Kariste v. Lauri t.
5. **Jakobson, Jaan.** Laatre v. Kangru t.
6. **Akerberg, Jaan.** Penuja v. Pundi t.
7. **Nugis, Jaan.** Abja v. Peesku t.

**Pornuse, Abja, Uue-Kariste,
Vana-Kariste, Laatre ja Penuja
põllumeeste kogud.**

PT
TÜ Raamatukogu

426-60

Trükitöö.

V. a.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugele üle 10 a. kestnud viisa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamine ja maapidajate majanduslike huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste hindade tervenemiseks teede leidmine. On ju kõigile päevaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vaevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldamas — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaas põllumees, meie allakirjutatud põllumeeste kogud meelde seda, et Teie tingimata valimiste päeval valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidateerivad isikud, kes keda eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Ärge uskuge maksudega kollitamisi**, sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „**Põllumeeste, asunikkude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva**“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvide kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa.** Kahjuks on ka asunikkude koondus end võitluses koda vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele.

426

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketetalude kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehrman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealsed kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Koja vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on: **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenuid pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamistele, äärmine kokkuvõid põllutöökoja kuludes**, andku iga põllumees oma hääl

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvivid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekiri meie ringkonnas on järgmine (kuid igaüks võib valida seda nimekirja 17. hulgast, mis talle rohkem meeldib):

Põllumeeste

1. **Tults, Theodor.** Taali v. Kalmu t.
2. **Gerberson, Arthur.** Taali v. Pussit.
3. **Alberg, Johann.** Taali v. Hollandi t.
4. **Kukk, Paul.** Taali v. Püti t.
5. **Miller, Mihkel.** Taali v. Milleri t.
6. **Jantson, Mihkel.** Taali v. Kiisa k.

Taali põllumeeste kogud.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

PT
TÜ Raamatukogu

426-65

Trükitöö.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugele üle 10 a. kestnud visa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamine ja maapidajate majanduslike huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste hindade tõrjemiseks teede leidmine. On ju kõigile päevaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vaevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldamas — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaaspõllumees, meie allakirjutanud põllumeeste kogud meelde seda, et Teie tingimata valimiste päeval valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidaateerivad isikud, kes keda eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Arge uskuge maksudega kollitamisi,** sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „**Põllumeeste, asunikude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva**“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvide kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa.** Kahjuks on ka asunikkude koondus end võitluses koda vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele, **sest nende väiksed nimekirjad tõenäolikkult ei vii küll ühtki kandidaati põllutöökohta, vaid on ainult teistele hääle kogumiseks.**

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketalude kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehrman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealsed kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Koja vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on: **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenuid pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamistele, äärmine kokkuhoid põllutöökoja kuludes**, andku iga põllumees oma hääl

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvisid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekiri meie ringkonnas on järgmine (kuid igaüks võib valida seda nimekirja 17. hulgast, mis talle rohkem meeldib):

1. **Petermann, Mihkel.** Sauga v. Meluka t.
2. **Seppik, Mihkel.** Koonga v. Sepa t.
3. **Viilik, Jaan.** Jõõpre v. Söödisauna t.
4. **Koger, Martin.** Sauga v. Moka t.
5. **Sittenberg, Hans.** Koonga v. Saarit.
6. **Tohver, Paul.** Koonga v. Palato as.
7. **Virkus, Martin.** Sauga v. Kooli t.

Sauga, Jõõpre ja Koonga
põllumeeste kogud.

PT
TÜ Raamatukogu

426-62

Trükitöö.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugele üle 10 a. kestnud visa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamine ja maapidajate majanduslikkude huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste tervenemiseks teede leidmine. On ju kõigile päevaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vaevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldamas — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaaspõllumees, meie allakirjutanud põllumeeste kogud meelde seda, et Teie tingimata valimiste päevadel valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidaateerivad isikud, kes keda eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Ärge uskuge maksudega kollitamisi,** sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „Põllumeeste, asunikude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvide kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa.** Kahjuks on ka asunikkude koondus end võitluses koda vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele, **sest tõenäolikt ei vii nende väiksed nimekirjad küll ühtki kandidaati põllutöökotta, vaid on ainult teistele hääle kogumiseks.**

Tartu Ülikooli Reamatukogu

ARHIIVKOGU

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketalude kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehrman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealsed kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Koda vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on : **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenud pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamistele, äärmine kokkuhoid põllutöökoja kuludes**, andku iga põllumees oma hääl

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvisid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekiri meie ringkonnas on järgmine (kuid igaüks võib valida seda nimekirja 17. hulgast, mis talle rohkem meeldib):

Lõppkõige põllumeeste

1. **Kivisäk, Jaak.** Karksi v. Kullit.
2. **Puusepp, Juhan.** Polli v. Littikut.
3. **Ruubel, Karl.** Pöögli v. Saksaveski t.
4. **Lukas, Nikolai.** Karksi v. Tauli t.
5. **Purtsak, Mär.** Karksi v. Aasat.
6. **Raud, Hans.** Pöögli v. Võngete.
7. **Parts, Peeter.** Polli v. Kütti t.

Karksi, Polli ja Pöögli põllumeeste kogud.

Kandidaatide nimekirjad. See sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad, kandidaatide arid isikud, kes koda eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud et põllumeeste kutses ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitsmist nagu teine kutses ja isik, mitte aga vähemalt nagu seni. Arge neid maksudega kollitsemist, sest neil pole üldiselt, vaid on sihilikud vastumised, samuti, kui Teid hirmutab teedeesaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada. Kõigile on teada, et põllumeeste ja taluomanike nimekirjadega on esitatud need ringkonnad, kandidaatide arid isikud, kes koda eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud et põllumeeste kutses ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitsmist nagu teine kutses ja isik, mitte aga vähemalt nagu seni. Arge neid maksudega kollitsemist, sest neil pole üldiselt, vaid on sihilikud vastumised, samuti, kui Teid hirmutab teedeesaduse vastuvõtmise puhul.

PT
TÜ Raamatukogu
426-59

Trükitöö.

V. a.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugele üle 10 a. kestnud visa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamine ja maapidajate majanduslike huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste hindade tervenemiseks teede leidmine. On ju kõigile päevaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vaevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldamas — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaaspõllumees, meie allakirjutanud põllumeeste kogud meelde seda, et Teie tingimata valimiste päeval valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidaaterivad isikud, kes koja eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Arge uskuge maksudega kollitamisi,** sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „Põllumeeste, asunnikkude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvi kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa.** Kahjuks on ka asunnikkude koondus end võitluses koja vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketalu kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehrman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealsed kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Koda vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on: **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenud pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamistele, äärmine kokkuhoid põllutöökoja kuludes**, andku iga põllumees oma hää!

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvisid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekirjad meie ringkonnas on järgmised (kuid igaüks võib valida seda nimekirja 17. hulgast, mis talle rohkem meeldib):

1. Johanfon, Rustas. Uulu w. Laadi t.	1. Martinfon, Dawed. Häädemeeste w.
2. Sommer, Johann. Reiu w. Kuigu t.	Liua t.
3. Rõster, Jakob. Uulu w. Tuhkama t.	2. Siling, Jüri. Häädemeeste w. Krundi k.
4. Lilienthal, Hendrik. Uulu w. Rootfi t.	3. Rosenkranius, Jüri. Häädemeeste w.
5. Rask, Reinhold. Reiu w. Saare t.	Krundi külla.
6. Isand, Jüri. Uulu w. Aruotsa t.	4. Rööfel, Jüri. Häädemeeste w. Tolkuuse t.
7. Kolla, Aleksander. Uulu w. Kikso t.	
1. Schoberg, Karl. Tahkuranna w. Metste t.	1. Rääk, Mihkel. Drajoë w. Räägu t.
2. Siiman, Aleksander. Tahkuranna w. Jaanika t.	2. Lepp, Woldemar. Drajoë w. Ansi t.
3. Miller, Suhan. Tahkuranna w. Lülle t.	3. Weide, August. Drajoë w. Ikla.
4. Quell, Jaan. Tahkuranna w. Peedi t.	4. Henning, Albert. Drajoë w. Karjamaa t.
5. Anfon, Peet. Tahkuranna w. Suti t.	5. Saks, Peeter. Drajoë w. Mangu t.
6. Hendrikfon, Dawed. Tahkuranna w. Rannametsa k.	
7. Bubnow, August. Uulu w. Wormi t.	
1. Leinasaar, Peeter. Laiksaare w. Laulaste.	
2. Leibur, Jaan. Laiksaare w. Nepste t.	
3. Rosenkranius, Jaan. Laiksaare w. Merenäki t.	
4. Will, Suhan. Kilingi w. Mõlkja t.	
5. Warrik, Suhan. Laiksaare w. Pärjasaadu t.	
6. Kuura, Walentin. Laiksaare w. Selja t.	

Uulu, Reiu, Tahkuranna, Häädemeeste, Orajõe ja Laiksaare põllumeeste kogud.

-681-

Trükitöö.

V. a.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugele üle 10 a. kestnud visa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamine ja maapidajate majanduslikkude huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste hindade paranemiseks teede leidmine. On ju kõigile päevaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vaevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldamas — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaaspõllumees, meie allakirjutanud põllumeeste kogud meelde seda, et Teie tingimata valimiste päevadel valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidaateerivad isikud, kes koja eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Ärge uskuge maksudega kollitamisi,** sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „Põllumeeste, asunikkude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvide kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa.** Kahjuks on ka asunikkude koondus end võitluses koja vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele, **sest nende väiksed nimekirjad ei vii küll tõenäolikt ühtki kandidaati põllutöökotta, vaid on ainult teistele hääle kogumiseks.**

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketalude kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehrman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealsed kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Koja vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on: **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenuid pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamistele, äärmine kokkuhoid põllutöökoja kuludes**, andku iga põllumees oma hää!

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvisid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Audru, Võlla, Tõstamaa, Seliste ja Kihnu valdades on Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekiri järgmine:

1. **Sumeste, Hans** — väiketalupidaja, tuntud põllumeeste ühistegelane, põllumeeste häälekandja „Pärnumaa Teataja“ tegevtoimetaja.
2. **Jakobson, Jaan** — talupidaja Tõstamaa-Tõhelas, kohapeal tuntud seltskonna- ja ühistegelane ning põllumeeste õiguste eest võitleja.
3. **Siitam, Jüri** — väiketalupidaja Audru-Sarvil, Audru vallavanem, kohapeal tuntud seltskonna- ning ühistegelane.
4. **Anspal, Juhan** — väiketalupidaja Seliste-Killumaal, tuntud ühistegelane oma ümbruskonnas.
5. **Suurevälja, Jaan** — talupidaja Võlla-Kärbul, vallaomavalitsuse- ja seltskonnategelane.
6. **Nahku, Anton** — talupidaja Audru-Maldal, seltskonna- ja omavalitsusetegelane.
7. **Perl, Georg** — kirikutalupidaja, preester Kihnus, kohapeal tuntud seltskonnategelane.

Igal valijal on vabandus, et võib kriipsu allatõmbamisega temale meeldiva kandidaadi aidata esikohale viia. Samuti võib ta valimise kasti lasta ka mõne teise 17-nest **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** kandidaatide nimekirjast, sest kõik need nimekirjad liituvad.

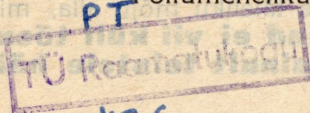
Rängalt eksib aga see, kes annab hääle nendele nimekirjadele, kus linnaerakondade mehed esikohal. Sellepärast hoidke eksituse eest ja hoiatage ka oma naabrit, et see ei langeks tööerakondlaste ja sotside poolt ülesseatud lõksu. Kui teie näete, et „**Põllumeeste, asunikude jne.**“ ehk „**Sotsialistlikkude põllupidajate jne.**“ nimekirjas kandideerivad teie vallas tuntud mehed, siis ka teadke, et nad on **sattunud eksiteele**, kui on endid lasknud rakendada linnaerakondadega ühise vankri ette ja veavad häälepüüdmise tööga vett linnaerakondlaste kuivaks jääma kippuvale veskile.

Pidage ka seda ikka meeles, et valdada viisi tehtud väikesed nimekirjad koguvad suurtele nimekirjadele küll hääli, aga sisse ei suuda väheste häälte arvu pärast esimestki kandidaati mitte viia.

Lugupeetud põllumees, mõelge enne valimisedeli väljalõikamist hoolega järele, ja kui olete õigete otsuste jõudnud, siis ei või see Teie enese huvides teisiti olla, et lõikate välja ainult ülaltoodud kandidaatide nimekirja — kättetoodud valimise lehest.

Minge tingimata valima ja kutsuge ühes ka oma naaber, kui see oma hääle annab **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** kandidaatide nimekirjale.

Põllumeheliku tervitusega

Audru, Tõstamaa, Võlla, Seliste ja Kihnu põllumeeste kogud.

Trükitöö.

V. a.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugale üle 10 a. kestnud visa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamine ja maapidajate majanduslikkude huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste hindade tervenemiseks teede leidmine. On ju kõigile päevaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vaevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldama — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaaspõllumees, meie allakirjutanud põllumeeste kogud meelde seda, et Teile tingimata valimiste päeval valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidaateerivad isikud, kes koja eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Ärge uskuge maksudega kollitamisi,** sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „**Põllumeeste, asunikkude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva**“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvide kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa.** Kahjuks on ka asunikkude koondus end võitluses koja vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele, **sest nende waldade wiisi tehtud nimekirjad ei vii küll ühtki kandidaati põllutöökotta, vaid on ainult teistele hääle kogumiseks.**

W

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketalu kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehīman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealsed kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Koda vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on: **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenuid pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamisele, äärmine kokkuvõid põllutöökoja kuludes**, andku iga põllumees oma hää!

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvisid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekiri meie ringkonnas on järgmine (kuid igaüks võib valida seda nimekirja 17. hulgast, mis talle rohkem meeldib):

Lõppuõpetus põllumees!

1. **Riis, Mihkel.** Tori v. Riisa k.
2. **Martinson, Mihail.** Suigu v. Uulu t.
3. **Tuisk, Mihkel.** Tori v. Sitre t.
4. **Tohver, Andres.** Tori v. Tohera t.
5. **Martens, Jaan.** Suigu v. Jõe t.
6. **Tõlp, Mihkel.** Tori v. Jutu t.
7. **Jõgis, Johannes.** Tori v. Kantsi t.

Tori ja Suigu põllumeeste kogud.

PT
 TÜ Raamatukogu
 426-66

Trükitöö.

V. a.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugele üle 10 a. kestnud visa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamine ja maapidajate majanduslikkude huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste hindade tervenemiseks teede leidmine. On ju kõigile päevaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vaevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldamas — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaaspõllumees, meie allakirjutanud põllumeeste kogud meelde seda, et Teie tingimata valimiste päeval valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidaateerivad isikud, kes keda eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Ärge uskuge maksudega kollitamisi,** sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „Põllumeeste, asunikkude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvide kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa.** Kahjuks on ka asunikkude koondus end võitluses, koda vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele, **sest nende waldade wiisi tehtud nimekirjad ei vii küll ühtki kandidaati põllutöökotta, vaid on ainult teistele hääle kogumiseks.**

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketalude kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehrman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealsed kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Koda vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on: **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenuid pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamistele, äärmine kokkuhoid põllutöökoja kuludes**, andku iga põllumees oma hää!

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvisid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekirjad meie ringkonnas on järgmised (kuid igaüks võib valida seda nimekirja 17. hulgast, mis talle rohkem meeldib):

1. **Mitt, Hans.** Voltveti v. Rikandi t.

2. **Talts, Peet.** Kilingi v. Lõmsit.

3. **Päärmann, Johann.** Pati v. Mõisaküla.

4. **Voort, Heinrich.** Kilingi v. Messut.

5. **Hiob, Hendrik.** Voltveti v. Merisaare t.

6. **Metsnik, Hendrik.** Pati v. Saunametsa t.

7. **Oksermann, Mihkel.** Kilingi v. Rae t.

1. **Leesment, Karl.** Talli v. Langsaare t.

2. **Kuningas, Peeter.** Jäärja v. Mälgut.

3. **Tamm, Hans.** Pati v. Mõisaküla.

4. **Grents, Jaan.** Talli v. Kaasiku t.

5. **Grents, Ernst.** Jäärja v. Rüüsimäe t.

6. **Tallo, Jaan.** Talli v. Peratsaare t.

7. **Lilienblatt, Johannes.** Jäärja v. Uue-Ülejärvet.

**Voltveti, Pati, Jäärja, Talli
ja Kilingi põllumeeste kogud.**

PT
TÜ Raamatukogu

426-73

43

Trükitöö.

V. a.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugele üle 10 a. kestnud visa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamine ja maapidajate majanduslikkude huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste hindade tervenemise teede leidmine. On ju kõigile päevaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vaevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldama — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaaspõllumees, meie allakirjutanud põllumeeste kogud meelde seda, et Teile tingimata valimiste päeval valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidaateerivad isikud, kes koda eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Ärge uskuge maksudega kollitamisi,** sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „Põllumeeste, asunikude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvide kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa.** Kahjuks on ka asunikude koondus end võitluses koda vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele, **sest nende waldade wiisi tehtud nimekirjad ei vii küll ühtki kandidaati põllutöökotta, vaid on ainult teistele hääle kogumiseks.**

WV

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketalude kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehrman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealsed kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Koja vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on: **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenud pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamisele, äärmine kokkuhoid põllutöökoja kuludes**, andku iga põllumees oma hää!

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvisid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekirja meie ringkonnas on järgmine (kuid igaüks võib valida seda nimekirja 17. hulgast, mis talle rohkem meeldib):

1. **Karlsberg, Juhan.** V.-Vändra v. Kiltre t.
2. **Peterson, Ado.** U.-Vändra v. Särghaua t.
3. **Letsar, Jaan.** Lelle v. Lokuta t.
4. **Jantson, Jaan.** Vilivere v. Vilivere m.
5. **Tomberg, Ernst.** V.-Vändra v. Luuri t.
6. **Bender, Villem.** U.-Vändra v. Venekuusiku t.
7. **Bachmann, Juhan.** Lelle v. Kenni t.

V.-Vändra, U.-Vändra, Lelle ja
Vilivere põllumeeste kogud.

PT

TÜ Raamatukogu

426-71

685.

Trükitöö.

Lugupeetud põllumees!

Pühapäeval, 13. ja esmaspäeval, 14. detsembril on esimese põllumeeste kutseesituse — põllutöökoja valimised. Eesti põllumehed on jõudnud nõnda kaugele üle 10 a. kestnud visa võitluse järele, sest seni suutsid takistada seda kõik teised, paremini organiseeritud ringkonnad, hoides põllumeest majanduslikult oma mõju all ning saades teenimata kasu põllumehe arvel.

Valitav põllutöökoda on põllumeeste parlament, kelle ülesandeks on põllumajanduse esindamine, edendamine ja maapidajate majanduslikkude huvide kaitsmine. Praegu eriti raskustesse langenud põllumajanduse seisukorra parandamine ja äärmiselt alla langenud põllusaaduste hindade tervenemiseks teede leidmine. On ju kõigile pävaselge, et loomulik pole see vahekord, kus põllusaaduste hinnad on langenud 60—70%, aga tööstussaadused ainult vevalt 20% ümber. Töösturitel oli oma kutseesitus — koda asjaolusi korraldamas — põllumeestel aga mitte. Terve rida põllumehe ellu puutuvaid küsimusi ootavad lahendamist, mida meie siin ei hakka mitte üles lugema, vaid mida juba mujal tehtud. **Tuletame siinkohal, Teile, lugupeetud kaaspõllumees, meie allakirjutanud põllumeeste kogud meelde seda, et Teile tingimata valimiste päeval valimistest osa võtaksite ja oma hääle annaksite**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjadele. Seda sellepärast, et nende nimekirjadega on esitatud need ringkonnad ja kandidateerivad isikud, kes koja eest on võidelnud juba kaua aastaid ja kes on leidnud, et põllumeeste kutse ja põllumees vajab riigis vähemalt samasugust kaitset, nagu iga teine kutse ja isik, mitte aga vähemat nagu seni. **Ärge uskuge maksudega kollitamisi**, sest neil pole ühtki alust, vaid on sihilikud vassimised, samuti, kui Teid hirmutati teedeseaduse vastuvõtmise puhul.

Ei saa hääletada koonduse, tööerakonna ja rahvaerakonna nimekirjade poolt, kes end on peitnud pika „Põllumeeste, asunikkude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahva“ nime taha. Kõige pealt sel põhjusel, et need ringkonnad on võidelnud põllumeeste kutsehuvi kaitsmise põllutöökoja vastu. **Koda ei taha — aga kotta minna tahavad!**

Kõigile on teada, et tööerakond on **puht linna erakond** ja et ta **põllutöökojas kuidagi põllumehe kasuks välja astuda ei saa**. Kahjuks on ka asunikkude koondus end võitluses koja vastu annud linnaerakonde täieliku mõju alla, minnes nendega ühes valimistele, **sest nende väiksed nimekirjad ei vii küll tõenäolikt ühtki kandidaati põllutöökotta, vaid on ainult teistele hääle kogumiseks.**

Ei saa ka kuidagi paika pidada nende põllumeeste jaotamised suur- ja väike või vana ja uustalu pidajateks — sest imelikul kombel **osutuvad need väiketalu kaitsjateks kuulutajad ise suuremate talude omanikkudeks** (Th. Pool, T. Kalbus, A. Ehrman jne.). Alles oli ka nende kandidaat (Th. Pool) **agronoomilise büroo palgaline saades 30.000 s. ümber kuus palka**. Koda aga peab kaotama büroo ja sealseid kõrged palgad. Samuti on rida teisi isikuid samadest ringkondadest agronoomilises büroos kõrge palga peal. Arusaadav siis, miks võideldakse koja vastu ja püütakse teda nurja ajada. Coja vastaseid aga kotta valida ei või, sest neilt koja ülesannete kohast tegevust loota ei saa.

Eeltoodud põhjustel ja asjaoludel, et **Pärnumaa Põllumeeste Esituse** nimekirjade esitajate nõudmine on : **paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, maksusid tuleb alandada, laenud pikaajalisteks ja odava protsendilisteks, lõpp agronoomilise büroo laiutamistele, äärmine kokkuvõid põllutöökoja kuludes, andku iga põllumees oma hää**

Pärnumaa Põllumeeste Esituse

kandidaatide nimekirjade poolt. Sellega saadate kindlad põllumeeste pooldajad oma huvisid kaitsma, kes suudavad ka praegusel raskel ajal põllumehe kasuks mõjuvalt välja astuda.

Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekirjad meie ringkonnas on järgmised (kuid igaüks võib valida seda nimekirja 17. hulgast, mis talle rohkem meeldib):

1. **Hansen, Johann.** Tallinn.
  2. **Siimson, Jaan.** Vee v. Kangimäe t.
  3. **Varner, Andrei.** Kaelase v. Loobi t.
  4. **Kals, Kristjan.** Hallinga v. Kuuse t.
  5. **Siitam, Jaan.** Hallinga v. Tohvri t.
  6. **Vunk, Jaan.** Vee v. Tammiste t.
  7. **Ostrov, Mihkel.** Are v. Soo t.
-
1. **Teng, Peeter.** Enge v. Kaera t.
  2. **Adamson, Mihkel.** Kaisma v. Arju t.
  3. **Müülmann, Jüri.** Enge v. Lusika t.
  4. **Andresson, Jaan.** Kaisma v. Sohlu t.
  5. **Hendrikson, Jüri.** Enge v. Noorejaani t.
  6. **Jürisson, Kristjan.** Enge v. Mätiku t.

**Are, Hallinga, Vee, Kaelase,
Enge ja Kaisma põllumeeste
kogude juhatused.**

PT
TÜ Raamatukogu

426-54

Põlluharijad!

Otsustate filmapiis jõuab kätte.

13. ja 14. detsembril 1931. a. valitakse põllutöökoja, mis peab aitama parandada põllumehe elu.

Keda saadate sinna oma huvisid kaitsma? Kas sõpru või waenlasti?

Kolm poliitilist erakonda koondus, tööerakond ja rahwaerakond on liitunud blokiks ja lähewad põllutöökoja walimistele ühiste nimekirjadega, mis Pärnumaal, kannawad nimetust:

„Põllumeeste, asunikude, rentnikkude, väikemaapidajate ja rannarahwa kandidaatide nimekiri.“

Nad tahawad põllutöökoja oma üliwõimu alla saada.

Koonduslased ja tööerakondlased on kogu aeg tahtistanud kõiki neid samme, milledega põllumehe seisuforda kergendada taheti: nemad tahtisid maantee seaduse läbiwiimist, nad olid olid terawilja kaitsmise wastu, nemad ei sallinud niisu hindade tõstmist ja ei tunne kaasa laenude pikendamisele.

Nende ainus siht oli agronoomiline büroo, kuhu paigutati oma parteimehed kõrge palgalistele kohtadele.

Nüüd kipuwad nad põllutöökohta, et omameeste sooje kohte kaitsa (Direktor—36.000 f. kuus).

15. nowembril f. a. teatasid töö- ja rahwaerakonna esitajad Tartus ametnikkude koosseisul, a) et nemad ei luba palgade kärpimist, b) et maal pole nende arwates mingit häda ja c) et walitus peaks hoolitfema, et saaduste hinnad ei tõuseks f. o. et wõi, liha j. m. hinnad jääks sama madalale nagu praegu.

Mis head wõib põllumees loota sarnastelt erakondadelt põllutöökojas, kelle juudame juuowiks on

fõrged palgad ja odawad põllusaadused?

See on surmahädaoht raskustes siplewale põllumehele. Sellepärast ärge andke

mitte ühtki häält neile büroomeeste ja

linnaerakondade ühistele nimekirjadele!

Põllumeeste eneste nimetirjad kannavad Pärnumaal nimetust:

„Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimetiri.“

Põllumeeste esituse kandidaatide nõudmised põllutöökojas on selged ja lihtsad:

- 1) paremat hinda põllumehele tema saaduste eest, halastamata võitlus waheltkauplejatega;
- 2) maksusid peab alandama;
- 3) laenuid pikaajalisteks ja laenuprotsent odavamaks;
- 4) lõpp teha agronoomilise büroo laiutamisele, nõuanne võtta põllumeeste eneste juhtida, see odavamaks ja otstarbekohasemaks muuta.
- 5) äärmine kokkuvõid põllutöökoja kuludes.

Kui teie tahate, et need nõudmised teostamist leiaksid, siis andke kõik häälend

„Pärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimetirjadele“.

Siis saadate oma huvisid kaitsma

kindlad põllumeeste pooldajad,

kes ka praegusel raskel ajal

suudavad maarahwa eest mõjuvalt välja astuda.

Bärnumaa Põllumeeste Esituse kandidaatide nimekirjad

põllutöötoja valimistel 1931. a.

I.

1. Kivisät, Jaak — Karksi w., Kulli t.
2. Puusepp, Juhan — Polli w., Vittiku t.
3. Kumbel, Karl — Pöögle w., Saksameski t.
4. Lutas, Nikolai — Karksi w., Tauli t.
5. Pirtsat, Märt — Karksi w., Aasa t.
6. Kaud, Hans — Pöögli w., Wõnge t.
7. Patis, Peeter — Polli w., Riiti t.

II.

1. Sumeste, Hans — Bärnus.
2. Jakobson, Jaan — Tõstamaa w., Mardi t.
3. Siitam, Jüri — Audru w., Kõssu t.
4. Anspal, Juhan — Seliste w., Killumaa t.
5. Suurevälja, Jaan — Wõlla w., Suurevälja t.
6. Rahtu, Anton — Audru w., Kuusiku t.
7. Perl, Georg — Rihnu kirikumaja.

III.

1. Karlsberg, Juhan — W. Wändra w., Kiltre t.
2. Peterjon, Ado — U. Wändra w., Särghaua t.
3. Letjar, Jaan — Lelle w., Lotuta t.
4. Jantson, Jaan — Wiluwere w., Wiluwere mõis.
5. Tomberg, Ernst — W. Wändra w., Luuri t.
6. Bender, Willem — U. Wändra w., Wenekuusiku t.
7. Bachmann, Juhan — Lelle w., Kenni t.

IV.

1. Weisjon, Jaan — Pornuse w., Luusepa t.
2. Jhr, Jaan — Abja w., Sukka t.
3. Sapas, Ants — U. Kariste w., Rabi t.
4. Noop, Juhan — W. Kariste w., Lauri t.
5. Jakobson, Jaan — Laatre w., Kangru t.
6. Akerberg, Jaan — Penuja w., Pundi t.
7. Kugis, Jaan — Abja w., Peesku t.

V.

1. Hansen, Johann — Tallinn.
2. Siimjon, Jaan — Wee w., Kangima t.
3. Warner, Andrei — Kaelase w., Loobi t.
4. Kals, Kristjan — Hallinga w., Kuuse t.
5. Siitam, Jaan — Hallinga w., Tohwri t.
6. Wunt, Jaan — Wee w., Tammieste t.
7. Ostrow, Mihkel — Are w., Soo t.

VI.

1. Niis, Mihkel — Tori w., Riisa t.
2. Martinson, Mihail — Suigu w., Uulu t.
3. Tuisk, Mihkel — Tori w., Sitre t.

4. Tohwer, Andres — Tori w., Tohera t.
5. Martens, Jaan — Suigu w., Jõe t.
6. Tõlp, Mihkel — Tori w., Jutu t.
7. Jõgis, Johannes — Tori w., Rantsi t.

VII.

1. Tults, Theodor — Taali w., Kalmu t.
2. Gerberjon, Arthur — Taali w., Puski t.
3. Alberg, Johann — Taali w., Hollandi t.
4. Ruff, Paul — Taali w., Püti t.
5. Müller, Mihkel — Taali w., Milleri t.
6. Jantson, Mihkel — Taali w., Riisa t.

VIII.

1. Mitt, Hans — Bolteweti w., Rifandi t.
2. Talt, Peet — Kilingi w., Lõmsti t.
3. Päärmann, Johann — Pati w., Mõisaküla.
4. Woort, Heinrich — Kilingi w., Messu t.
5. Siob, Hendrik — Bolteweti w., Merisaare t.
6. Metsnik, Hendrik — Pati w., Saunametsa t.
7. Oskermann, Mihkel — Kilingi w., Rae t.

IX.

1. Leesment, Karl — Talli w., Langsaare t.
2. Kuningas, Peeter — Jäärja w., Mälgu t.
3. Tamm, Hans — Pati w., Mõisaküla.
4. Grents, Jaan — Talli w., Kaasiku t.
5. Grents, Ernst — Jäärja w., Riiusimäe t.
6. Tallo, Jaan — Talli w., Peratsaare t.
7. Liliendblatt, Johannes — Jäärja w., Uue-Me-
järwe t.

X.

1. Teng, Peeter — Enge w., Raera t.
2. Adamson, Mihkel — Raesma w., Arja t.
3. Müülman, Jüri — Enge w., Lufiku t.
4. Andresjon, Jaan — Raisma w., Sohlu t.
5. Hendrikson, Jüri — Enge w., Noorejaani t.
6. Jürison, Kristjan — Enge w., Mätiku t.

XI.

1. Peterman, Mihkel — Sauga w., Meluka t.
2. Seppik, Mihkel — Koonga w., Sepa t.
3. Wiilik, Jaan — Jõõpre w., Eõõdisauna t.
4. Roger, Martin — Sauga w., Mofa t.
5. Sittenberg, Hans — Koonga w., Saari t.
6. Tohwer, Paul — Koonga w., Palato as.
7. Wirkus, Martin — Sauga w., Kooli t.

XII.

1. **Johanjon, Rūstas** — Uulu w., Laadi t.
2. **Sommer, Johann** — Keiu w., Kuigu t.
3. **Rūster, Jakob** — Uulu w., Juhama t.
4. **Lilienthal, Hendrik** — Uulu w., Rootsi t.
5. **Rast, Reinhold** — Keiu w., Saare t.
6. **Isand, Jūri** — Uulu w., Aruotsa t.
7. **Kolla, Aleksander** — Uulu w., Rikso t.

XIII.

1. **Schoberg, Karl** — Tahkuranna w., Metste t.
2. **Siiman, Aleksander** — Tahkuranna w., Jaanika t.
3. **Miller, Juhān** — Tahkuranna w., Vīlle t.
4. **Quell, Jaan** — Tahkuranna w., Peedi t.
5. **Anson, Peet** — Tahkuranna w., Suti t.
6. **Hendrikson, Dawed** — Tahkuranna w., Rannametsa t.
7. **Bubnow, August** — Uulu w., Wormi t.

XIV.

1. **Martinson, Dawet** — Hāādemeeste w., Viua t.
2. **Siling, Jūri** — Hāādemeeste w., Krundi küla.
3. **Rosentranius, Jūri** — Hāādemeeste w., Krundi t.
4. **Rūšfel, Jūri** — Hāādemeeste w., Tollase t.

XV.

1. **Nāät, Mihkel** — Drajõe w., Rāāgu t.
2. **Lepp, Woldemar** — Drajõe w., Ansi t.
3. **Weide, August** — Drajõe w., Ulla.
4. **Henning, Albert** — Drajõe w., Karjamaa t.
5. **Sats, Peeter** — Drajõe w., Mangu t.

XVI.

1. **Leinasaar, Peeter** — Laiksaare w., Laulaste.
2. **Leibur, Jaan** — Laiksaare w., Nepsie t.
3. **Rosentranius, Jaan** — Laiksaare w., Merenāki t.
4. **Bill, Juhān** — Rilingi w., Mollja t.
5. **Warrit, Juhān** — Laiksaare w., Pärjasaadu t.
6. **Kuura, Walentin** — Laiksaare w., Selja t.

XVII.

1. **Masfo, Abo** — Koonga w., Koonga as.
2. **Priimāgi, Juhān** — Karksi, Karksi as.
3. **Murd, Jūri** — Koonga w., Palastu as.
4. **Kolumbus, Jaan** — Kaelase w., Kuufiku t.
5. **Mihkelson, Martin** — Lelle w., Lepiku t.
6. **Saalom, Jaan** — Wee w., Sõõrike as.
7. **Mustus, Mihkel** — Koonga w., Koonga as.

PT

TÜ Raamatukogu

426-89